

Bijzondere mensen in het onderwijs:

Liesbeth Takken

In Land Art Projecten maakt beeldend kunstenaar Liesbeth Takken met een groep kinderen een kunstwerk in het landschap. Iedereen heeft daarin een eigen aandeel. Ze probeert bij de kinderen een diepere, innerlijke snaar te raken. Het gaat haar erom dat kinderen vrij kunnen werken binnen een gegeven kader. Ze werken met natuurlijke materialen uit de omgeving, zoals zand, takken, aarde en stenen.

Scholen vragen haar meestal aan de hand van een thema. Van daaruit legt Liesbeth verbindingen naar een Landart project. Thema's zijn bijvoorbeeld: China, Aboriginals, sterrenstelsels, mythologische verhalen, landschap, geschiedenis van de omgeving. Soms werkt ze met de kinderen op historisch of archeologisch belangwekkende plekken zoals een hunebed. Het project kan ook plaatsvinden in de buurt van de school, het schoolplein en zelfs binnen. In dat geval neemt ze zelf enorme hoeveelheden zand, grote stenen en ander materiaal uit de natuur mee.

Met het thema als uitgangspunt heeft Liesbeth een basisontwerp gemaakt. Hierin worden de kaders aangegeven waarbinnen de kinderen alle vrijheid hebben om hun eigen ontwerpen en creativiteit vorm te geven. Van daaruit ontdekken ze wat ze met het materiaal allemaal kunnen doen. Liesbeth: *'Het klinkt misschien raar, maar de kaders geven juist ook ruimte om erbuiten te gaan. Om vanuit dat wat er al ligt nieuwe vormen te laten ontstaan.'*

Uitdokteren hoe je een mooie ronde cirkel maakt – met een potlood met daaraan een touwtje dat je langer of korter maakt – is voor veel kinderen een openbaring. Wat Liesbeth kinderen op het hart drukt is dat ze geen verbeteringen aan moeten gaan brengen. Is een cirkel niet helemaal mooi rond geworden, dan hebben ze daar gewoon mee te dealen en dan tekenen ze gewoon vanuit dat gegeven een eigen patroon. Met overtuigend enthousiasme legt ze uit: *'Je gaat dus niet die hele cirkel weer uitvlakken. Nee dit is het en het is goed zo. Je doet het met dat wat er ontstaat en bouwt daarop voort.'*

In de Landart projecten gaat het om hele grote composities. Prachtig om te zien hoe kinderen met natuurlijk materiaal allerlei ontdekkingen doen. Bijvoorbeeld over licht en donker, het verschil in effect tussen cirkels gemaakt van kleine steentjes en van grote grove keien, het effect van het daglicht op de compositie. In het doen komen vanzelf allerlei aspecten van de beeldende kunst aan de orde. Liesbeth laat de kinderen regelmatig kijken naar het werk van henzelf in relatie tot de rest van de compositie. Dat doet ze om zo met hen bewust te worden van hoe zo'n compositie groeit. Hoe dat wat je zelf maakt past bij dat wat anderen aan het maken zijn.

De compositie wordt op die wijze steeds meer iets van de hele groep. Uit de reacties van de kinderen zie je dat zij daar enthousiast en ook verbaasd over zijn: dat iedereen afzonderlijk iets maakt en het effect van het totale werk veel groter is dan ze hadden verwacht. Anders gezegd: het geheel blijkt veel méér dan de som der delen!

Liesbeth: 'Als je met kinderen en jongeren werkt vind ik het belangrijk dat je uitgaat van wat er gebeurt en dat direct een plaats geeft in het proces van zowel het maken als het dynamische proces van de jongeren zelf. Ik stem me voortdurend op hen af en in het samen opgaan ontstaat de uiteindelijke compositie. Na afloop zijn de kinderen heel verrast over die enorme compositie. Ze zijn duidelijk geroerd door wat zij zelf en ook samen hebben gemaakt.'

Liesbeth Takken volgde haar opleiding aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam. Zij werkt als zelfstandig beeldend kunstenaar en bik-kunstenaar en is verbonden aan het ICO, centrum voor de kunsten in Assen. Bij het ICO volgde zij het verdiepende trainingstraject 'Voorbij de kaders' en werkt zij mee aan specifieke 'kunst in leren' projecten.

Meer weten:

www.liesbethtakken.com

www.landartprojecten.nl

juni 2011 - Alexandra van der Hilst

